

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Warszawa, Mazowsze, Królestwo Polskie

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum ornitologiczne hr. Branickich

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

muzeum prywatne, kolekcja prywatna

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum zostało założone w 1887 r. przez Ksawerego Branickiego, za namową kustosza Gabinetu, Władysława Taczanowskiego. Gromadziło ono głównie okazy ornitologiczne, w zbiorach znajdowały się również przykłady pozostałych gatunków fauny, a także flora i eksponaty przyrody nieożywionej. Kustoszem muzeum, przez cały okres jego działalności, był Jan Sztolcman. Źródłem okazów były finansowane przez Branickiego ekspedycje naukowe oraz zakupy zagraniczne. W 1919 r. Kolekcja została połączona ze zbiorami Gabinetu zoologicznego tworząc zbiory Narodowego Muzeum Przyrodniczego.

Od drugiej połowy XIX wieku rodzina Branickich uczestniczyła w budowaniu kolekcji Gabinetu Zoologicznego przy Uniwersytecie Warszawskim. W związku z zagrożeniem wywiezienia gromadzonych zbiorów, od 1880 roku za namową kustosza Gabinetu, Władysława Taczanowskiego (1819-1890), Branicczy ograniczali dary dla Gabinetu na rzecz prywatnej kolekcji gromadzonej we Francji oraz w Warszawie. W 1887 roku, Ksawery Branicki (1864-1926) zainicjował działalność Muzeum Ornitologicznego hr. Branickich w pałacyku Frascati przy ul. Wiejskiej 6 w Warszawie. Głównym przedmiotem zainteresowań właściciela były okazy ornitologiczne, jednak w zbiorach znajdowały się także przykłady pozostałych gatunków fauny, a także flora i eksponaty przyrody nieożywionej. Kustoszem muzeum, przez cały okres jego działalności, był Jan Sztolcman (1854-1928).

Zbiory muzeum budowany były w oparciu o okazy przesyłane przez badaczy finansowanych przez Branickich. Należeli do nich m.in. Tomasz Barey (ok. 1860-1918), Benedykt Dybowski

(1833-1930), Jan Kalinowski (1855-1941), Michał Jankowski (1842-1912). Kolekcja wzbogacana była także przez zakupy dokonywane przez Branickiego za granicą, m.in. w Paryżu, a także wymianę dubletów z muzeami w Niemczech, Francji czy Stanów Zjednoczonych. Ważnym, chociaż jednostkowym wydarzeniem było przekazanie depozytów kolekcji muszli i księgozbioru po Władysławie Lubomirskim (1824-1882) oraz zbioru chrząszczy Jana Wańkowicza (1835–1885). Kolekcję muzealną wzbogacały także sporadyczne, i w większości niewielkie ilościowo dary osób prywatnych.

Muzeum prowadziło ożywioną działalność naukową, obejmującą publikacje naukowe dotyczące poszczególnych gatunków i pojedynczych eksponatów znajdujących się w kolekcji oraz udostępnianie ich do badań. Brak informacji na temat prowadzonej działalności wydawniczej i ekspozycyjnej.

W 1917 roku Ksawery Branicki wyszedł z inicjatywą połączenia zbiorów Muzeum Ornitologicznego z kolekcją Gabinetu Zoologicznego UW. W 1919 roku zbiory obu instytucji stały się podstawą powołanego przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Narodowego Muzeum Przyrodniczego (które kolejno zmieniało nazwy na: Polskie Państwowe Muzeum Przyrodnicze oraz Państwowe Muzeum Zoologiczne). Siedzibą muzeum stał się budynek d. Gabinetu Zoologicznego przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28 (ob. Instytut Historyczny UW). W 1935 rok część zbiorów muzeum uległa zniszczeniu w wyniku pożaru, a dalsze straty przyniosły działania wojenne. Od 1936 roku Państwowe Muzeum Zoologiczne miało siedzibę w budynku przy ul. Wilczej 64. W 1953 roku włączone ono zostało w obręb Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk.

Daty działalności / zakres czasowy:

1880 – podział zbiorów z wypraw naukowych finansowanych przez Branickich między Gabinet Zoologiczny Uniwersytetu Warszawskiego oraz kolekcje prywatne Branickich w Warszawie i we Francji

1882 – większość zbiorów z wypraw przekazywana do kolekcji prywatnej Branickich

1887 – powstanie Muzeum Branickich w Warszawie

1917 – propozycja Ksawerego Branickiego połączenia muzeum ze zbiorami Uniwersytetu Warszawskiego

1919 – Umowa RP z Ksawerym Branickim w sprawie połączenia Gabinetu Zoologicznego z Muzeum Branickich

1919, 24. września – utworzenie Narodowego Muzeum Przyrodniczego w Warszawie

1921 – przekształcenie NMP w Polskie Państwowe Muzeum Przyrodnicze (PPMP); kolekcja Branickich w Dziale Zoologicznym

1928 – przekształcenie PPMP w Państwowe Muzeum Zoologiczne (PMZ)

1935 – pożar w siedzibie PMZ

1953 – włączenie PMZ w obręb Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk (równocześnie ze zbiorami Muzeów Przyrodniczych w Łodzi i Poznaniu)

Dostępność

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Muzeum i Instytutu Zoologii Polskiej Akademii Nauk, Województwo: Mazowieckie Powiat: Powiat m. st. Warszawa Gmina: Śródmieście, Warszawa, ul. Wilcza 64, 00-679 Warszawa działka nr ew. 32 z obręb 5-05-03	1887: Pałac Frascati, ul. Wiejska 6 (późniejsze adresy: Al. Legionów 27, Al. Na Skarpie 27) 1919: Narodowe Muzeum Przyrodnicze (Uniwersytet Warszawski), ul. Krakowskie Przedmieście 30 [zm. nr] 1928: Państwowe Muzeum Zoologiczne (Uniwersytet Warszawski) ul. Krakowskie Przedmieście 26/28 1936: ul. Wilcza 64
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	tel. 022 629 32 21 sekretariat@miiz.waw.pl	XXX
GODZINY OTWARCIA	pn – pt 8-16	brak danych
DYREKTORZY	dr hab. Tomasz Mazgajski, prof. MiIZ PAN	kustosz: Jan Sztolcman
ZARZĄDCA	Polska Akademia Nauk	Ksawery hr. Branicki
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	adaptowany na cele muzealne	adaptowany na cele muzealne

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Muzeum Branickich; Muzeum na Frascati; Zbiory Ornitologiczne hr. Branickich

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Brak dokumentów programowych;

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

ponadnarodowy

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Ksawery hr. Branicki (1864-1926) przyrodnik, podróżnik, dziedzic majątków ziemskich na kijowszczyźnie, właściciel dóbr Montrésor (Francja), od 1892 dóbr wilanowskich wraz z Pałacem;

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Jan Sztolcman (1854-1928) zoolog, podróżnik, ornitolog, myśliwy; pracownik Gabinetu Zoologicznego Uniwersytetu Warszawskiego; w latach 1875-1884 prowadził badania w Ameryce Południowej, m.in. w Peru i Ekwadorze. Od 1887 roku objął funkcję kierownika Muzeum Branickich, od 1919 roku wicedyrektor Państwowego Muzeum Zoologicznego.

Antoni Łastowski - pracownik zajmujący się preparacją okazów (od 1887?), szkolony w Paryżu na koszt Branickiego

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

brak danych

Kalendarium (historia instytucji)

W 1819 roku, w ramach działalności katedry zoologii Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Warszawskiego utworzony został Gabinet Zoologiczny, początkowo zlokalizowany w Pałacu Kazimierzowskim, a następnie w budynku Wydziału Sztuk Pięknych (ob. budynek Instytutu Historycznego UW). Od 1862 roku opiekę nad Gabinetem sprawował Benedykt Dybowski (1833-1930), a funkcję kustosza Gabinetu (po przemianowaniu uniwersytetu na Szkołę Główną), pełnił Władysław Taczanowski (1819-1890). W tym czasie zbiory Gabinetu wzrastały przede wszystkim dzięki ofiarności Konstantego (1824-1884) i Aleksandra (1821-1877) Branickich. Tradycje te kontynuował syn Konstantego – Ksawery Branicki (1864-1926). Od 1880 roku, w związku z zagrożeniem wywiezienia zbiorów naukowych Gabinetu Zoologicznego przez władze rosyjskie, za namową Taczanowskiego Branicy gromadzić zaczęli prywatne zbiory zoologiczne, początkowo dzieląc pozyskiwane okazy z finansowanych przez

siebie wypraw naukowych oraz własnych podróży pomiędzy Gabinet a kolekcję prywatną. Już w 1882 roku większość zbiorów z ekspedycji trafiała do pałacyku Frascati (tzw. Domu Łoży Masońskiej, później znanego jako Willa Pniewskiego) przy ul. Wiejskiej 6. W 1887 roku Ksawery hr. Branicki otworzył tam prywatne Muzeum Ornitologiczne hr. Branickich, a kustoszem muzeum został polecony przez Taczanowskiego wcześniejszy pracownik Gabinetu Zoologicznego, Jan Sztolcman (1854-1928). Stałą posadę w muzeum miał również preparator Antoni Łastowski. W chwili powstania muzeum w jego zbiorach znajdowały się okazy z ekspedycji naukowych, dublety ze zbiorów Gabinetu Zoologicznego, dary przekazywane przez osoby prywatne oraz przekazane przez spadkobierców depozyty w postaci kolekcji muszli i biblioteki Władysława Lubomirskiego (1824-1882) oraz kolekcji chrząszczy Jana Wańkowicza (1835-1885).

Podobnie jak w przypadku Gabinetu Zoologicznego, głównym źródłem pozyskiwania zbiorów muzeum stały się wyprawy naukowe finansowane przez Branickiego. W latach 1887-1905 były to m.in. ekspedycje do Ekwadoru (Jan Sztolcman), na Kamczatkę (Benedykt Dybowski, Jan Kalinowski, Michał Jankowski), do Korei (Michał Jankowski, Jan Kalinowski), do Aszchabadu (ob. Turkmenistan), terytorium ob. Uzbekistanu i na Zakaukazie (Tomasz Barey), do Ameryki Południowej (Jan Kalinowski), do Władywostoku (Michał Jankowski). Badania prowadzili naukowcy zesłani za działalność konspiracyjną (m.in. Benedykt Dybowski) lub pracujący na stałe w eksplorowanych regionach (Tomasz Barey). Drugim istotnym źródłem okazów stały się zakupy Branickiego. Głównym zainteresowaniem właściciela kolekcji cieszyły się okazy ornitologiczne, chociaż w zbiorach znajdowały się także przykłady fauny i flory oraz przyrody nieożywionej.

Ponadto muzeum prowadziło ożywioną działalność naukową, współpracując z badaczami polskim, poprzez udostępnienie okazów do prac naukowych, oraz zagranicznymi. Ta ostatnia polegała przede wszystkim na wymianie dubletów okazów, dzięki czemu Muzeum zdobywało okazy z obszarów pozostających poza eksploracją polskich badaczy (głównie Nowa Gwinea i Indie). Równocześnie kolekcja wzbogacana była poprzez zakupy dokonywane przez Sztolcmana oraz dary osób prywatnych. Okazy pozyskiwane tą drogą nie były jednak liczne.

W 1917 roku, w obliczu wyłaniającej się niezależnej polskiej państwowości, Branicki wyszedł z inicjatywą połączenia zbiorów Uniwersytetu Warszawskiego. W 1919 roku podpisana została umowa w sprawie połączenia Gabinetu Zoologicznego z Muzeum Branickich, a w jej efekcie 24. września tego roku, na mocy Rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Monitor Polski Nr 224 z d. 16 X 1919), utworzone zostało Narodowe Muzeum Przyrodnicze. Zbiory Muzeum Ornitologicznego zostały przeniesione do pomieszczeń zajmowanych przez Gabinet Zoologiczny w zabudowaniach Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28. Dyrektorem muzeum został dr Antoni Wagner (1860-1928), a wicedyrektorem Jan Sztolcman. W 1922 roku nazwa Muzeum została zmieniona na Polskie Państwowe Muzeum Przyrodnicze. Działalność muzeum do 1926 roku obejmowała przede wszystkim inwentaryzację zbiorów oraz działalność popularyzatorską, ze względów finansowych i lokalowych finansowanie ekspedycji naukowych, nabywanie i wymiana zbiorów, a także prezentacja okazów prowadzone były na mniejszą skalę w stosunku do działalności Muzeum ornitologicznego hr. Branickich. W 1928 roku ponownie zmieniono nazwę instytucji, nadając jej miano Państwowego Muzeum Zoologicznego. W 1935 roku wybuchł pożar, który objął kilka sal na pierwszym piętrze, poddasze oraz dach budynku. Ogień, woda użyta do jego gaszenia oraz sadza zniszczyły znaczną część okazów, głównie z kręgowce oraz bezkręgowce. Spłonęły również inwentarze muzealne. W 1936 roku muzeum zostało przeniesione do budynku dawnego Wojskowego Instytutu Geograficznego przy ul. Wilczej 64. Ze względu na brak miejsca

zrezygnowano z organizacji sal ekspozycyjnych odgraniczając się do pracowni naukowych, magazynów i pomieszczeń dla administracji. Poważne straty muzeum przyniosła również II wojna światowa. Procent okazów z kolekcji Branickich, które uległy zniszczeniu jest trudny [niemożliwy] do oszacowania. W 1953 roku Państwowe Muzeum Zoologiczne utraciło niezależność instytucjonalną i zostało włączone w obręb Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk (równocześnie ze zbiorami Muzeów Przyrodniczych w Łodzi i Poznaniu).

W przypadku Muzeum Ornitologicznego Branickich trudny do ustalenia jest sposób prezentacji oraz stan ilościowy kolekcji. Wiadomo, że Sztolcman 1887 roku uporządkował okazy zgodnie z klasyfikacją gatunków. Bez wątpliwości okazy były prezentowane na wystawie stałej, dostępnej dla zwiedzających, muzeum bowiem uwzględnione zostało w spisie muzeów Książki Adresowej Warszawy z 1908 roku. Źródłem wiedzy na temat rozwoju kolekcji są komunikaty umieszczone przez Sztolcmana na łamach czasopisma „Wszechświat”. Brak informacji na temat ewentualnych drukowanych przewodników po zbiorach lub ksiąg inwentarzowych, które niewątpliwie były prowadzone przez kustosa zbiorów. Najprawdopodobniej zostały one przekazane wraz z kolekcją w 1919 do Narodowego Muzeum Przyrodniczego i uległy zniszczeniu w czasie pożaru w 1935 roku.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1897: 3 638 gat. ptaków

1919: ok. 12 tys. okazów, w tym 4 500 gatunków ptaków

1887: kolekcje podróżników: Jana Sztolcmana: zbiory z Ekwadoru, dublety z podróży peruwiańskich; Benedykta Dybrowskiego: dublety z podróży na Kamczatkę; Jana Kalinowskiego: dublety z podróży na Kamczatkę; Michała Jankowskiego: kolekcja ptaków z Kamczatki, okazy z Korei, ptaki syberyjskie 110 gat.; **zakupy Branickiego:** kolekcja ptaków z Nowej Gwinei zgorm. Léon-François Laglaize, sprzedana przez jego syna w Paryżu, (ptaki rajskie i gołąbki); **dary:** ptaki z Filipin 14 gat., bażant z Pekinu; **depozyty:** kolekcja konchylologiczna (muszli) i biblioteka Władysława Lubomirskiego, 8 000 gat.; kolekcja chrząszczy Jana Wańkowicza

1889: kolekcje podróżników: Tomasza Bareya (Bareja): kolekcja ptaków z Aszchabadu, 97 gat. **zakupy Branickiego:** kolekcja ptaków z magazynu Delesallea, Paryż, 140 gat. z Nowej Gwinei i Gujany Francuskiej (Cayenne); **zakupy:** okazy nieżywych zwierząt z menażerii 4 szt. (m.in. antylopa, lama); para (zamrożonych) bażantów z Amu-Daryi (Turkmenistan);

dary: kolekcja ryb wypchanych z Antylów;

1890: kolekcje podróżników: Tomasza Bareya (Bareja): kolekcja ptaków z krajów zakaspijskich (Aszchabad, Turkmenistan); Jana Kalinowskiego: kolekcja okazów z Limy;

wymiana: dublety ze zbiorów Narodowego Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu (ptaki z wysp Filipińskich, Madagaskaru, cieśniny Magellańskiej, ok. 100 gat)

1891: kolekcje podróżników: Tomasza Bareya (Bareja): kolekcja ptaków z Serachsu (dublety do wymiany z innymi muzeami); Jana Kalinowskiego: kolekcja z Peru (600 skór ptasich, 24 (22) skóry ssaków, okazy owadów i jaj ptasich, 242 gat. w tym 180 nowych)

wymiana: dublety ze zbiorów British Museum (ptaki z Indii Wschodnich i Himalajów, ok. 450 szt.); kol. Berlepscha w Müdden k. Hannoveru (ptaki południowo-amerykańskie)

1892: kolekcje podróżników: Tomasza Bareya (Bareja): kolekcja ptaków z zakaspijskich; Jana Kalinowskiego: kolekcja z Kordylierów (kolekcja z 1891); **wymiana:** dublety ze zbiorów B Narodowego Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu; kol. Berlepscha w Müdden k. Hannoveru; **ok. 1900: kolekcje podróżników:** Michała Jankowskiego: kolekcja ptaków z okolic Władywostoku

W zbiorach znajdowała się kolekcja jaj ptaków polskich zebrana przez Marię Ryszewską. Najprawdopodobniej po 1900 r. zbiory zasiliły eksponaty z ekspedycji naukowych w Korei (Jana Kalinowskiego) oraz z Kaukazu i Uzbekistanu (Tomasza Bareya). Źródłem zbiorów były ekspedycje naukowe, zakupy, dary, depozyty, wymiana m.in. z British Museum, Narodowym Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu, Muzeum w Sydney, Muzeum Berlepscha w Kassel (ob. zbiory w Senckenberg Museum we Frankfurcie nad Menem).

Do najcenniejszych okazów należały okazy ornitologiczne: Drepanornis z Nowej Gwinei, (1887 – drugi egz. w Europie), poćwir i puchacz usuryjski (1887 – drugi i trzeci egz. w Europie); bażanty z Amu Daryi (1889 – „dezyderat” muzeów europejskich); nowe gatunki ptaków z Peru (1891); okaz wstęgogłowa z Nowej Gwinei (1897).

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

1887: oficer rosyjskiej marynarki wojennej Kazimierz Drzyniewicz (14 gat. ptaków z Filipin); pracownik ambasady w Pekinie p. Wachowicz (bażant);
1889: Maria z Rawiczów Wołowska (ryby z Antylów); prof. Dylewski z Płocka (ryby z Antylów)
1897 [?] p. Wysocki z Paryża (okaz argusa Rheinarta)

Uczestnicy wypraw naukowych:

Tomasz Barey (ok. 1860-1918) leśnik, przyrodnik, ornitolog, podróżnik;
Benedykt Dybowski (1833-1930) przyrodnik, podróżnik, lekarz, odkrywca;
Jan Kalinowski (1855-1941) przyrodnik, entomolog, ornitolog, podróżnik;
Michał Jankowski (1842-1912) przyrodnik, hodowca, badacz Syberii;
Jan Sztolcman (1854-1928) zoolog, podróżnik, ornitolog, myśliwy;

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

1887 – Ekwador (Jan Sztolcman); Kamczatka (Benedykt Dybowski, Jan Kalinowski, Michał Jankowski); Korea (Michał Jankowski)
1889/1891 – Turkmenistan (Tomasz Barey)
1890/1891 – Peru (Jan Kalinowski)
1892 – Zakaukazie (Tomasz Barey); Kordyliery (Jan Kalinowski)
ok. 1900 – Władywostok (Michał Jankowski)
1902 – Korea (Jan Kalinowski)
ok. 1905 – Kaukaz, Uzbekistan (Tomasz Barey)

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

1887 – kolekcja okazów były uporządkowane wg gatunków

Wystawy czasowe

brak danych

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

brak danych

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Publikacje naukowe Jana Sztolcmana oraz badaczy na temat okazów znajdujących się w zbiorach Muzeum Ornitologicznego hr. Branickich, publikowane w czasopismach branżowych;

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Gabinet Zoologiczny UW – współpraca naukowa, wymiana dubletów, wspólne źródło pozyskiwania zbiorów

Wymiana dubletów: Narodowe Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu, British Museum, Muzeum w Sydney, Muzeum Berlepscha w Kassel (ob. zbiory w Senckenberg Museum we Frankfurcie nad Menem), Smithsonian Institute [?]

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

brak danych

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

brak danych

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

- Z bieżącej chwili. Muzeum Zoologiczne [Frascati], Bluszcz. Pismo tygodniowe ilustrowane dla kobiet, 1889, r. 25, nr 22, s. 176
- Z bieżącej chwili. Zbiory muzealne [Frascati], Bluszcz. Pismo tygodniowe ilustrowane dla kobiet, 1889, r. 25, nr 24, s. 184
- Zbiory rzadkich zwierząt, Gazeta Świąteczna: wychodzi w Warszawie na każdą niedzielę 1889, r. 9, nr 441, s. 2
- Adresy Warszawy na rok 1908, Druk. „Gazety Rolniczej”, G. Gebethner i Sp., Gebethner i Wolff, 1909
- Brzęk Gabriel, aktualiz. i uzup. Jerzy Pawłowski i Tomasz Majewski, *Historia zoologii w Polsce : do drugiej wojny światowej*, Kraków: PAU 2007
- Daszkiewicz Piotr, *Iwan Dariusz, Straty wojenne Państwowego Muzeum Zoologicznego – raport Stanisława Feliksiaka (1906–1992)*, Pamięć i Sprawiedliwość: biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej, 2016, [nr] 1, s. 431-439
- Domaniewski Janusz, Kilka słów o organizacji Muzeum Zoologicznego przy Muzeum Narodowym w Warszawie, Pamiętnik Fizyograficzny, 1917, T. 24, Dział Miscellanea, s. 6-9
- Domaniewski Janusz, Jan Sztolcman 1854-1928, Prace Państwowego Muzeum Zoologicznego, t. 8, 1929, s. 23-48.
- Dybowski Władysław, Kolekcja gąbek z morza Ochockiego, k r. n, Wszechświat, 1884, t. 3, nr 11, s. 175
- Fedorowicz Zygmunt, Feliksiak Stanisław, 150-lecie Gabinetu Zoologicznego w Warszawie (1818–1968), Memorabilia zoologia, 2016, nr 1
- Kazubski Stanisław L., The History of the Museum and Institute of Zoology, PAS, Bulletin of the Museum and Institute of Zoology, No. 1, z. 1 (1996), s. 7-19, supplement to Annales Zoologici
- Pawęski Franciszek, *Polskie muzealnictwo przyrodnicze*, Poznań: PWN, 1970
- Sztolcman Jan, Wiadomości bieżące. Muzeum zoologiczne hr Branickich, Wszechświat, 1888, t. 7, nr 10, s. 159
- Sztolcman Jan, Wiadomości bieżące. Muzeum zoologiczne hr Branickich, Wszechświat, 1888, t. 7, nr 25, s. 399
- Sztolcman Jan, Muzeum zoologiczne hr Branickich Wszechświat, 1888, t. 7, nr 29, s. III
- Sztolcman Jan, Muzeum zoologiczne we Frascati, w. b. Wszechświat, 1889, t. 8, nr 23, s. 372
- Sztolcman Jan, Władysław Taczanowski Wszechświat, 1890, t. 9, nr 4, s. 50-53
- Sztolcman Jan, Muzeum Branickich, w. b. Wszechświat, 1890, t. 9, nr 17, s. 271
- Sztolcman Jan, Muzeum hr. Branickich, w. b. Wszechświat, 1891, t. 10, nr 14, s. 223
- Sztolcman Jan, Dwie kolekcje ptaków, w. b. Wszechświat, 1892, t. 11, nr 52, s. 831
- Sztolcman Jan, Muzeum Branickich, w. b. Wszechświat, 1896, t. 15, nr, s. 190
- Sztolcman Jan Nowości muzeum Branickich Wszechświat, 1897, t. 16, nr 22, s. 341-347

Sztolcman Jan, Aperçu historique concernant le Musée Polonais d'Histoire Naturelle, Prace Zoologiczne Polskiego Państwowego Muzeum Przyrodniczego, t. 1, 1921/22, z. 1, s. 1-8
Sztolcman Jan, Ksawery Branicki, Prace Zoologiczne Polskiego Państwowego Muzeum Przyrodniczego, t. 5, 1926, z. 4, s. 295-296
Taczanowski Władysław, *Wiadomości bieżące. Kolekcja ptaków z kraju Zakaspijskiego w gabinecie zoologicznym hr. Branickich, w. b. Wszechświat*, 1889, t. 8, nr 48, s. 771-772
Wagner Antoni, *Sprawozdanie dyrektora za r. 1919, 1920 i 1921/ 1922/ 1923/ 1924/ 1925 / 1926*, Prace Zoologiczne Polskiego Państwowego Muzeum Przyrodniczego, t. 5, 1926, z. 4, s. 251-285
Wiśniewska Katarzyna, Kozłowski Paweł, *The history of exhibitions organized by the Warsaw Zoological Museum, Bulletin of the Museum and Institute of Zoology PAS*, (1996) No 1, 21-27 supplement to *Annales Zoologici*
Wójcik Zbigniew, *Bibliografia polskiego muzealnictwa przyrodniczego*, Warszawa: PTPNoZ, 2001

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

brak danych

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

brak danych

Ciekawe cytaty

„Wzrost muzeum we Frascati odbywa się: 1) drogą systematycznego gromadzenia okazów przez specjalnych korespondentów, jakich muzeum posiadało dotychczas dwu: jednego w Peru i Boliwii (p. Jana Kalinowskiego), drugiego zaś w Turkiestanie rosyjskim (p. Jana Bareja) [...]; 2) drogą zamiany dubletów z innymi instytucjami tego rodzaju. Dotychczas muzeum nasze prowadziło handel zamienny z muzeum Brytyjskim, z muzeum Jardin des Plantes, z cesarskim muzeum w Wiedniu, z muzeum Akademii nauk w Petersburgu, z muzeum hr. Berlepscha w Berlepsch pod Cassel, z muzeum barona Waltera Rothschilda w Teing (Anglia), oraz z domem handlowym W. Schlütera w Halli. Obecnie zaś jest w drodze zawiązania stosunków z Smithsonian Institution w Waszingtonie i z muzeum australijskim w Sydney. 3) drogą darów i 4) drogą zakupów od podróżników lub handlarzy naturalistów. Z pomiędzy czterech wymienionych źródeł najważniejsze jest pierwsze, albowiem wzbogaca muzeum mnóstwem rzadkości, a nawet gatunkami nowymi dla nauki, pozwalając zarazem prowadzić handel zamienny z innymi instytucjami tego rodzaju”
(Sztolcman, 1897: 341)

UWAGI:

Dodatkowych badań wymaga okres działalności przypadający na lata 1900-1919

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Aldona Tolysz

Data sporządzenia karty:

2018-02-28

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

XXX

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	Warszawa Muzeum ornitologiczne hr. Branickich
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	